

Ustawa o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy zakaz handlu nie obowiązuje w placówkach handlowych, w których przeważająca działalność polega na handlu prasą, biletami komunikacji miejskiej, wyrobami tytoniowymi, kuponami gier losowych i zakładów wzajemnych. Czy oznacza to, że aby dany obiekt został wyłączony spod zakazu handlu na podstawie ww. przepisu, musi w nim być prowadzona działalność polegająca na handlu łącznie prasą, biletami komunikacji miejskiej, wyrobami tytoniowymi, kuponami gier losowych i zakładów wzajemnych?

Przeważająca działalność, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy, to działalność dotycząca handlu łącznie prasą, biletami komunikacji miejskiej, wyrobami tytoniowymi, kuponami gier losowych i zakładów wzajemnych, jak i taka działalność, która za swój przedmiot ma tylko jeden ze wskazanych w tym przepisie asortymentów (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2018 r., I KZP 13/18).

Jak wynika z uzasadnienia do ww. uchwały, zastosowanie wykładni językowej i funkcjonalnej ww. przepisu prowadzi bowiem do wniosku, że z uchyleniem zakazu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni mamy do czynienia w przypadku zawarcia we wniosku o wpis do KRS choćby jednego rodzaju działalności handlowej wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy, jako przeważającej. Działalność ta powinna być przeważająca nad inną działalnością handlową, niewymienioną w tym punkcie.

W które niedziele nie będzie obowiązywać zakaz handlu?

Ustawa z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, przewiduje niedziele, w których handel i wykonywanie pracy w handlu jest dozwolone.

Zakaz handlu nie obowiązuje w:

- 1) kolejne dwie niedziele poprzedzające pierwszy dzień Bożego Narodzenia;
- 2) niedzielę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy;
- 3) ostatnią niedzielę przypadającą w styczniu, kwietniu, czerwcu i sierpniu.

Ustawa przewiduje także przypadki, w których handel i wykonywanie pracy w handlu będzie dozwolone w każdą niedzielę. Jeżeli zatem placówka handlowa znajdzie się w wykazie zamieszczonym w art. 6 ust. 1 ustawy – to oznacza to, że może być otwarta we wszystkie niedziele i święta.

Do jakich osób ma zastosowanie ustawa?

Ustawa ma zastosowanie do pracowników, pracowników tymczasowych a także innych osób fizycznych, które wykonują pracę na podstawie umów prawa cywilnego – wykonujących odpłatną pracę u przedsiębiorcy wykonującego zarobkową działalność handlową.

W art. 3 pkt 1 ustawy „placówkę handlową” zdefiniowano jako „obiekt, w którym jest prowadzony handel oraz są wykonywane czynności związane z handlem”. Czy oznacza to, że aby dany obiekt został uznany za placówkę handlową muszą być w nim prowadzone łącznie handel i inne czynności związane z handlem?

W placówce handlowej nie muszą być łącznie prowadzone handel i czynności związane z handlem. W przypadku tego samego przedsiębiorcy wykonywanie czynności związanych z magazynowaniem towarów lub ich inwentaryzacją, nie musi występować w tym samym miejscu, w którym są wykonywane czynności bezpośrednio związane z handlem. Od organizacji pracy, jaką przyjął dany przedsiębiorca, a także od posiadanych przez niego warunków lokalowych może bowiem zależeć, czy prowadzona przez niego działalność handlowa będzie skupiona w jednym, czy też w kilku obiektach.

Nie wydaje się słuszne przyjęcie, że odmienna od punktu prowadzenia sprzedaży lokalizacja powierzchni magazynowej, a także przypisanie tej powierzchni do kilku sklepów, powoduje automatycznie niepodleganie pracy tamże wykonywanej zakazom wynikającym z art. 5 ustawy. Przyjęcie innej interpretacji umożliwiłoby omijanie tego przepisu poprzez taką organizację placówek handlowych, aby część ich funkcji, niezwiązanych bezpośrednio z prowadzeniem sprzedaży, została wydzielona lokalowo.

Jakie czynności należy traktować jako bezpośrednio związane z handlem (art. 3 pkt 3 ustawy)?

Za czynności bezpośrednio związane z handlem można by uznać czynności wykonywane w placówce handlowej, niezbędne do zawarcia transakcji sprzedaży (w szczególności przyjmowanie i realizacja zamówień, ekspozycja towaru, brakowanie, usuwanie produktów wadliwych lub przeterminowanych, pakowanie) oraz jej realizacji (np. gdy faktyczne wydanie towaru następuje w terminie późniejszym niż transakcja), a także wszelkie czynności związane z przygotowaniem placówki handlowej do handlu (np. przygotowanie kas, rozdział gotówki, odprawy pracowników), jak również czynności związane z zakończeniem handlu w danym dniu i zamknięciem placówki (np. przeliczenie i rozliczenie utargu, sprawdzenie zabezpieczeń, włączenie alarmu).

Do czynności bezpośrednio związanych z handlem, nie można zaliczyć np:

- ochrony obiektu
- sprzątnięcia obiektu przez ekipę sprzątającą,
- prac konserwatorskich i serwisowych związanych z obsługą sprzętu.

Za obejście ustawy należałoby uznać powierzenie powyższych czynności w ramach dodatkowych obowiązków pracownikom lub zatrudnionym wykonującym w placówce handlowej od poniedziałku do soboty handel lub inne czynności związane z handlem.

Czy przedsiębiorca będący osobą fizyczną prowadzący handel osobiście we własnym imieniu i na własny rachunek, którego zakaz handlu nie obowiązuje, może w niedziele i święta korzystać z pomocy członków rodziny?

Korzystanie z okazjonalnej i nieodpłatnej pomocy członków rodziny w takim przypadku nie narusza przepisów ustawy. Osoby te nie mogą jednak być pracownikami lub zatrudnionymi u takiego przedsiębiorcy i wykonywać odpłatnej pracy w inne dni tygodnia.

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 13 dotyczy m. in. placówek handlowych na dworcach w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym. W jaki sposób w praktyce określić co jest terenem dworca?

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, dworzec jest to miejsce przeznaczone do odprawy pasażerów, w którym znajdują się w szczególności: przystanki komunikacyjne, punkt sprzedaży biletów oraz punkt informacji dla podróżnych. Przy stosowaniu wyłączenia z art. 6 ust. 1 pkt 13 ustawy należałoby kierować się przede wszystkim funkcją jaką pełni dworzec, którą jest obsługa podróżnych (funkcji takiej nie pełnią placówki handlowe usytuowane w galeriach handlowych znajdujących się przy dworcach).

Czy wyłączenie spod zakazu placówek handlowych, w których handel jest prowadzony przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek obejmuje tylko takie przypadki, w których przedsiębiorca stale prowadzi handel wyłącznie osobiście czy też dotyczy także sytuacji, w których – co do zasady – handel realizowany jest przez pracowników lub zatrudnionych, a jedynie w dni objęte zakazem przez przedsiębiorcę?

Wyłączeniem z art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy są objęci przedsiębiorcy będący osobą fizyczną, którzy w niedziele i święta nie korzystają z pracy pracowników lub zatrudnionych i w te dni wyłącznie osobiście prowadzą handel. W pozostałe dni – nieobjęte zakazem handlu – handel może być realizowany przez pracowników lub zatrudnionych.

Jakie przesłanki należy uznać za decydujące dla uznania, że przedsiębiorca będący osobą fizyczną prowadzi handel we własnym imieniu i na własny rachunek? Czy dopuszczalny będzie handel przez jednego ze współników spółki cywilnej lub franczyzobiorcę?

Objęcie wyłączeniem z art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy współników spółki cywilnej będzie możliwe, przy założeniu, że osoby te będą prowadziły handel osobiście, bez pomocy pracowników lub zatrudnionych. Jednocześnie, ponieważ współnik spółki cywilnej nie jest ani pracownikiem ani zatrudnionym, kwestia ta pozostaje poza zakresem kompetencji PIP.

Franczyzobiorca zgodnie z przeważającą opinią działa we własnym imieniu i na własny rachunek, a łącząca go umowa franczyzy z franczyzodawcą jest jedynie formą prowadzenia działalności gospodarczej. Zatem jeżeli franczyzobiorca zatrudniający pracowników lub zatrudnionych, chce otworzyć swój sklep w niedzielę lub święto, to jest to możliwe pod warunkiem prowadzenia przez niego handlu wyłącznie osobiście.

Jak należy rozumieć wyrażenie „przy cmentarzach”, użyte w art. 6 ust. 1 pkt 25, jak również w jakim stopniu należy dopuszczać, iż pojęcie to będzie rozumiane w sposób zmienny w zależności od okoliczności (np. w związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem w terminach zbliżonych do 1 listopada)?

Zakres tego wyłączenia powinien być oceniany indywidualnie, „ad casum” i uwzględniać dotychczasową praktykę i stosowane lokalnie zwyczaje.

W jaki sposób inspektor pracy ma zidentyfikować „przeważającą działalność”, o której mowa

w art. 6 ust. 1 pkt 2, 5, 6, 28, 29, 30 ustawy? Czy w tym zakresie należy brać pod uwagę jedynie wpis do rejestru – zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy – czy też istotne jest także, czy w danej placówce przedsiębiorca faktycznie prowadzi handel danym asortymentem?

Wyłączenia wskazane w pytaniu 10 obejmują kryterium przeważającej działalności. Zgodnie z ustawą, ma być to rodzaj przeważającej działalności wskazany we wniosku o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej. Inspektor pracy oceniając rodzaj przeważającej działalności gospodarczej może poprzestać na informacji z rejestru, a w razie wątpliwości zażądać do wglądu wniosku o wpis.

W przypadku stwierdzenia podczas kontroli, że dany rodzaj działalności wynikający z wpisu do rejestru w ogóle nie jest wykonywany w danej placówce, podmiot nie może korzystać z wyłączenia. Zatem przeważająca działalność powinna być faktycznie prowadzona w placówce handlowej i pokrywać się z danymi z rejestru.

W art. 6 ust. 1 pkt 28 wskazano, jako podlegające wyłączeniu, „piekarnie, cukiernie i lodziarnie, w których przeważająca działalność polega na handlu wyrobami piekarniczymi i cukierniczymi. Czy wyłączeniu będą zatem podlegać także piekarnie i cukiernie prowadzone przez przedsiębiorców, którzy jako rodzaj przeważającej działalności wskazali produkcję pieczywa, produkcję świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek? Jak należy traktować lodziarnie, gdy zgodnie z wpisem do rejestru działalnością przeważającą będzie produkcja lodów?

Lodziarnie podlegają wyłączeniu spod zakazów objętych ustawą - jako placówki gastronomiczne (podklasa PKD 56.10.A Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne obejmuje także działalność lodziarni).

W przypadku piekarni i cukierni należałoby przyjąć, że wyłączone spod zakazu będą także te piekarnie i cukiernie, w których przeważająca działalność polega na handlu wyrobami piekarniczymi i cukierniczymi własnej produkcji.

Według jakich zasad należy obliczać wynagrodzenie za czas nieprzepracowany w związku ze zmniejszeniem wymiaru czasu pracy z powodu wykonywania pracy w dniu 24 grudnia lub w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy do godziny 14.00 (art. 9 ust. 2 ustawy)?

Ustawa przesądza, który akt ma być stosowany. Do obliczania wynagrodzenia stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.

Jakie zakłady należy uznać za prowadzące działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku (art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy), a w szczególności czy za taki zakład może być uznany stadion, wypożyczalnia sprzętu sportowego lub stacja narciarska prowadzące sprzedaż sprzętu i akcesoriów?

Przy stosowaniu wyłączenia z art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy, pomocne mogą się okazać ustawy regulujące dane dziedziny np. ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Wymienione w pytaniu - stadion, wypożyczalnia sprzętu sportowego, stacja narciarska – mogą zostać uznane za zakłady prowadzące działalność w zakresie sportu lub turystyki i wypoczynku.

Jakie miejsca czy obiekty mogą zostać uznane za zakłady hotelarskie? Czy chodzi o obiekty hotelarskie, o których mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych?

Przy stosowaniu wyłączenia z art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy, za zakłady hotelarskie należałoby uznać obiekty hotelarskie w rozumieniu art. 36 ustawy o usługach turystycznych. Zgodnie z tym przepisem są to: hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, inne schroniska, a także pola biwakowe.

Art. 6 ust. 1 pkt 17 przewiduje wyłączenie obowiązywania zakazu, o którym mowa w art. 5 ustawy, w odniesieniu do środków transportu. Przepis nie wymaga przy tym, żeby były to środki transportu publicznego, czy też nie odnosi się do transportu osób. Czy zatem należy uznać, iż handel oraz czynności związane z handlem mogą być prowadzone w niedziele i święta, o ile są wykonywane w jakimkolwiek środku transportu (np. wykorzystywanym na potrzeby handlu obwoźnego, bądź gdy handel odbywa się z jednostki pływającej przycumowanej do nadbrzeża)?

Wyłączenie z art. 6 ust. 1 pkt 17 ustawy nie powinno obejmować środków transportu, jeżeli nie służą one przewozowi osób np. sprzedaż z samochodu mogłaby być rozpatrywana w świetle wyłączenia z art. 6 ust. 1 pkt 27, lecz nie powinna być rozpatrywana w świetle wyłączenia z art. 6 ust. 1 pkt 17, gdyż samochód w tym przypadku stanowi placówkę handlową a nie placówkę handlową umieszczoną w środku transportu.

Powyższe wyłączenie dotyczy każdego środka transportu, zatem nie tylko środka transportu publicznego.

Intencją jest umożliwienie dokonywania w niedziele zakupu w placówce handlowej zlokalizowanej w środku transportu np. sklep na pokładzie statku wycieczkowego. Chodzi tu więc o sytuację, gdy sprzedaż realizowana jest na rzecz kupującego, będącego pasażerem.

W jaki sposób identyfikować sklep internetowy – czy elementem decydującym powinno być prowadzenie handlu za pośrednictwem internetu?

Sprzedaż w sklepach internetowych powinna polegać na dokonaniu transakcji za pośrednictwem Internetu, co zakłada że proces sprzedaży odbywa się nie bezpośrednio w kontakcie z klientem, lecz na odległość. Za obejście przepisów należałoby zatem uznać, przypadek w którym klient ogląda towary w sklepie tradycyjnym, a zakupu dokonuje przez Internet (np. tzw. showroom i w efekcie pozorowanie sprzedaży internetowej).

Sprzedaż ze swojej istoty kończy się wydaniem towaru kupującemu, zatem należałoby dopuścić funkcjonowanie w niedziele i święta punktów odbioru osobistego towarów sprzedanych przez internet, jak również dostarczenie takich towarów klientowi przez pracownika sklepu internetowego.

Czy należy uznać, że handel prowadzony w siedzibie sklepu internetowego czy magazynie, ale bezpośrednio, bez użycia środków komunikacji elektronicznej czy aplikacji, jest wykonywany przez sklep internetowy i jako taki korzysta z wyłączenia określonego w ustawie?

Jeżeli w siedzibie sklepu internetowego byłaby prowadzona sprzedaż bezpośrednia, to taka sprzedaż nie będzie objęta wyłączeniem z art. 6 ust. 1 pkt 20. Nie jest to bowiem sprzedaż w sklepie internetowym polegająca na dokonaniu transakcji za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (Internet).

Jakie sankcje grożą przedsiębiorcy za naruszenie zakazu powierzenia wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem pracownikowi lub zatrudnionemu.

Takie działania stanowią wykroczenie z art. 10 ustawy zagrożone karą grzywny od 1000 zł do 100.000 zł.

Czy w związku z wejściem w życie ustawy w placówce handlowej obowiązuje definicja wykonywania pracy w niedziele i święta z ustawy czy też z Kodeksu pracy? Jeżeli obowiązuje definicja z ustawy, to czy pracodawca ma obowiązek zmienić regulamin pracy określający granice niedzieli i święta?

Zgodnie z art. 3 pkt 7 ustawy ilekroć w ustawie jest mowa o wykonywaniu pracy w handlu oraz wykonywaniu czynności związanych z handlem w niedziele i święta w placówkach handlowych – należy przez to rozumieć wykonywanie takiej pracy lub takich czynności przez pracownika lub zatrudnionego w okresie 24 kolejnych godzin przypadających odpowiednio między godziną 24 w sobotę a godziną 24 w niedzielę i między godziną 24 w dniu bezpośrednio poprzedzającym święto a godziną 24 w święto. Przepis ten nie upoważnia pracodawcy do modyfikowania tego okresu i wyznaczania innych godzin rozpoczęcia i zakończenia niedzieli i święta.

Ustawa o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni dokonuje także zmian w Kodeksie pracy w zakresie unormowań dotyczących pracy w niedziele i święta. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 1519 § 2 Kodeksu pracy za pracę w niedziele i święto, w przypadkach, o których mowa w art. 15110 uważa się pracę wykonywaną między godziną 6 w tym dniu a godziną 6 w następnym dniu, chyba że u danego pracodawcy została ustalona inna godzina. Zatem unormowanie to odnosić się będzie wyłącznie do tych prac, które zostały wymienione w art. 15110 Kp a przepis ten nie dotyczy placówek handlowych. Stosownie do dodanego art. 1519b Kp ograniczenia w wykonywaniu pracy w placówkach handlowych w niedziele i święta oraz w dniu 24 grudnia i w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy określają przepisy ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz niektóre inne dni.

Zatem definicja działa z mocy ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta, a więc pracodawca nie ma obowiązku zmiany regulaminu pracy w tym zakresie.

Czy placówka handlowa będąca częścią stacji paliw jest objęta zakazem?

Zgodnie z ustawą zakaz nie obowiązuje na stacjach paliw płynnych. Tym samym, jeżeli sklep stanowi część stacji paliw to jest wyłączony spod zakazu handlu.

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy nie zawiera warunku handlu na stacji paliw płynnych wyłącznie paliwami, w związku z czym należy przyjąć, że o ile handel będzie odbywał się w obrębie stacji paliw, nie będą obowiązywały ograniczenia określone w art. 5 ustawy.

Czy placówka handlowa, przy której znajduje się stacja paliw jest objęta zakazem?

Należy uznać, że dla zastosowania wyłączenia do określonego sklepu (placówki handlowej) nie jest wystarczające zlokalizowanie stacji w jego pobliżu i powiązanie właścicielskie. W takim przypadku należy przyjąć, iż działalność handlowa dozwolona jest jedynie w tej części, która funkcjonalnie została dedykowana sprzedaży paliw i jest obiektem budowlanym spełniającym warunki przewidziane w obowiązujących przepisach dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, w obrębie którego dokonywana jest sprzedaż produktów naftowych na podstawie ważnej koncesji udzielonej w oparciu o przepisy Prawa energetycznego (zgodnie z definicją z art. 3 pkt 8 ustawy).

Czy w dni objęte zakazem handlu może funkcjonować stacja obsługi i ładowania samochodów elektrycznych oraz zlokalizowany przy niej sklep? Czy taki obiekt można uznać za stację paliw?

Definicję stacji paliw płynnych zawiera art. 3 pkt 8 ustawy, który stanowi, iż pod pojęciem stacji paliw płynnych należy rozumieć obiekt budowlany, spełniający warunki przewidziane w obowiązujących przepisach dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, w obrębie którego dokonywana jest sprzedaż produktów naftowych na podstawie ważnej koncesji udzielonej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833).

Ogólnodostępna stacja ładowania, o której mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, nie jest stacją paliw płynnych w rozumieniu ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, a co za tym idzie placówka handlowa znajdująca się na terenie takiej stacji jest objęta zakazem handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem, a także powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem niedziele i święta.

Zakaz nie dotyczy natomiast korzystania z samej usługi ładowania obejmującej ładowanie oraz zapewnienie możliwości korzystania z infrastruktury stacji ładowania, na potrzeby ładowania.

Czy targowiska i bazy będą mogły działać w niedziele i święta, kiedy będzie funkcjonował zakaz handlu?

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z

handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta, a także zakaz powierzania pracownikom w takie dni wykonywania pracy oraz wykonywania czynności związanych z handlem w takich placówkach – nie obowiązuje w placówkach handlowych, w których handel jest prowadzony przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek.

Zatem powyższe wyłączenie obejmuje także przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną prowadzącą handel wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek na bazarze czy targowisku.

Czy w niedzielę z zakazem handlu można zorganizować kiermasz przedmiotów używanych tzw. pchli targ, w wynajętej sali np. targowej, zaadaptowanej na ten cel sali gimnastycznej, bądź w plenerze?

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta, a także zakaz powierzania pracownikom w takie dni wykonywania pracy oraz wykonywania czynności związanych z handlem w takich placówkach - nie obowiązuje w placówkach handlowych organizowanych wyłącznie na potrzeby festynów, jarmarków i innych imprez okolicznościowych, tematycznych lub sportowo-rekreacyjnych, także gdy są one zlokalizowane w halach targowych.

Cele działalności handlowej wskazane w pytaniu są zbieżne ze wskazanymi w art. 6 ust. 1 pkt 11 ustawy, zatem wydaje się możliwe aby objąć taką działalność powyższym wyłączeniem.

Czy punkt usług ksero świadczący usługi o charakterze poligraficznym jest objęty zakazem handlu przewidzianym w ustawie?

Zgodnie z przepisem art. 3 pkt 2 ustawy, przez handel należy rozumieć proces sprzedaży polegający na wymianie towaru lub wyrobu na środki pieniężne. Placówką handlową według pkt 1 powołanego artykułu jest obiekt, w którym prowadzony jest handel oraz wykonywane są inne czynności związane z handlem.

Prowadzenia działalności usługowej związanej z poligrafią, nie można uznać za prowadzenie handlu, natomiast obiekt, w którym taka działalność jest prowadzona nie jest placówką handlową w rozumieniu ww. ustawy.

Czy kąciki zabaw dla dzieci organizowane w galeriach handlowych są objęte zakazem handlu przewidzianym w ustawie?

Należałoby wskazać na dwie sytuacje. Jeżeli na terenie placówki handlowej przedsiębiorca wykonujący zarobkową działalność handlową wydzielił powierzchnię, na której zorganizowany jest kącik zabaw dla dzieci, to należałoby przyjąć, że taką placówką handlową trzeba traktować jako całość, gdyż kącik zabaw dla dzieci jest jej integralną częścią i nie powinien być traktowany jako odrębna działalność usługowa.

Jeżeli natomiast sala zabaw dla dzieci jest zlokalizowana, jako odrębna działalność usługowa, w tzw. centrum handlowym, czyli na dużej powierzchni, na której wykonuje zarobkową działalność handlową

wielu przedsiębiorców, to należałoby przyjąć, że podmiot prowadzący salę zabaw dla dzieci świadczy usługi niezależnie od podmiotów prowadzących zarobkową działalność handlową i tym samym taki podmiot nie jest objęty przepisami ustawy.

Czy osoby, których praca zapewnia funkcjonowanie targowisk i bazarów mogą pracować w niedziele i święta (osoby pobierające opłaty, sprzątające teren targowiska, obsługujące toalety)?

Ograniczenia handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem regulowane ustawą nie dotyczą osób wskazanych w pytaniu. Osoby te nie wykonują bowiem pracy w handlu ani też czynności związanych z handlem w rozumieniu ustawy. Natomiast podmioty prowadzące handel na targowisku mogą korzystać z wyłączeń wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy, w tym np. z wyłączenia określonego w pkt 27, dotyczącego placówek, w których handel jest prowadzony przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek.

Czy sklep zlokalizowany na terenie klubu sportowego może być otwarty w niedziele?

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta, a także zakaz powierzania pracownikom w takie dni wykonywania pracy oraz wykonywania czynności związanych z handlem w takich placówkach – nie obowiązuje w placówkach handlowych w zakładach prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku.

Przy stosowaniu tego wyłączenia należy przyjąć, że klub sportowy jest zakładem prowadzącym działalność w zakresie sportu, zatem placówki handlowe zlokalizowane na terenie klubu sportowego powinny korzystać z wyłączenia określonego we wspomnianym przepisie.

Odrębną natomiast kwestią jest, czy klub sportowy jest zlokalizowany w galerii handlowej, na terenie której funkcjonuje wiele placówek handlowych. Ta kwestia nie ma znaczenia przy stosowaniu wyłączenia objętego art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy.

Czy biuro podróży sprzedające wycieczki może być otwarte w niedziele?

Przepisy ustawy mają zastosowanie do przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r. poz. 162), wykonujących zarobkową działalność handlową. Należy zatem uznać, iż przedsiębiorcy w ogóle nieprowadzący zarobkowej działalności handlowej (np. zajmujący się świadczeniem usług) nie podlegają rygorom wynikającym z ustawy, niezależnie od tego, w jakim miejscu zlokalizowano miejsce prowadzenia działalności.

Działalność polegająca na sprzedaży usług turystycznych nie stanowi handlu w rozumieniu ustawy, nie dochodzi bowiem do wymiany towaru lub wyrobu na środki pieniężne. Zatem ustawa nie ma zastosowania do biur podróży.

Czy sklep prowadzący sprzedaż części do maszyn rolniczych, ale dodatkowo także artykułów warsztatowych, metalowych, bhp, ogrodowych i gospodarczych będzie mógł działać w niedziele objęte zakazem handlu?

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt 24 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta, a także zakaz powierzania pracownikom w takie dni wykonywania pracy oraz wykonywania czynności związanych z handlem w takich placówkach - nie obowiązuje w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 30 września każdego roku kalendarzowego w placówkach handlowych prowadzących handel wyłącznie maszynami rolniczymi i częściami zamiennymi do tych maszyn.

W przypadku wskazanym w pytaniu, skorzystanie z powyższego wyłączenia byłoby zatem możliwe jednakże przy założeniu, że asortyment sprzedawanych towarów w niedziele i święta zostałby ograniczony wyłącznie do maszyn rolniczych i części zamiennych do tych maszyn.

Czy sprzedaż biżuterii bursztynowej i zdobionej bursztynem na stoiskach zlokalizowanych na obszarze tzw. „starówek” oraz w okolicach atrakcji turystycznych – jako pamiątek – jest objęta zakazem handlu w niedziele i święta?

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele i święta, a także zakaz powierzania w takie dni pracownikom lub zatrudnionym wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem – nie obowiązuje w placówkach handlowych, w których przeważająca działalność polega na handlu pamiątkami lub dewocjonaliami. Z kolei, zgodnie z art. 6 ust. 2 ww. ustawy przeważająca działalność oznacza rodzaj przeważającej działalności wskazany we wniosku o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, o którym mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

Na ogół przyjmuje się, że pamiątka to przedmiot przypominający jakąś osobę, jakieś miejsce lub jakieś zdarzenie. Jeżeli zatem przedsiębiorca wykonujący zarobkową działalność handlową spełnia wymogi określone w art. 6 ust. 1 i 2 ww. ustawy to nie obowiązuje go zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem, a także zakaz powierzania pracownikom lub zatrudnionym wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta.

Czy kantor wymiany walut może być otwarty w niedziele?

Kantor wymiany walut jest szczególnego rodzaju przedsiębiorstwem świadczącym usługi z zakresu wymiany walut. Działalność kantorów podlega przepisom ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 1708). Przepisy ustawy - Prawo dewizowe określają obrót dewizowy z zagranicą oraz obrót wartościami dewizowymi w kraju, a także działalność gospodarczą w zakresie kupna i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwa w ich kupnie i sprzedaży (art. 1). Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 19 i pkt 19a działalnością kantorową, w rozumieniu ustawy, jest regulowana działalność gospodarcza polegająca na kupnie i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwie w ich kupnie i sprzedaży, a działalnością gospodarczą w przypadku wykonywania jej w kraju jest działalność

gospodarcza w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021, poz. 162). Biorąc pod uwagę powyższe, kantory wymiany walut nie mogą podlegać takim samym przepisom, jak np. zakupy w placówce handlowej branży spożywczej czy odzieżowej. Również usytuowanie kantorów np. w hotelach, w portach lotniczych, morskich, na dworcach kolejowych czy przy przejściach granicznych określa specyficzną funkcję, jaką one spełniają. A zatem przepisy ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni nie będą miały zastosowania w stosunku do działalności kantorowej, o której mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe.

Czy wspólnik spółki jawnej będący właścicielem sklepu może pracować w nim w niedziele objęte zakazem handlu?

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta, a także zakaz powierzania pracownikom w takie dni wykonywania pracy oraz wykonywania czynności związanych z handlem w takich placówkach – nie obowiązuje w placówkach handlowych, w których handel jest prowadzony przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek.

W przypadku spółki jawnej status przedsiębiorcy posiada spółka, a jej wspólnik działa na rachunek spółki.

Czy w niedziele objęte zakazem handlu jest możliwe dowożenie do klienta i sprzedaż butli z gazem dla potrzeb konsumpcyjnych?

Przepisy ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni stosuje się do przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r. poz. 162) wykonujących zarobkową działalność handlową. Przepisy ustawy nie przewidują wyłączenia handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem, a także powierzania pracownikom lub zatrudnionym wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele i święta – w przypadku działalności polegającej na dowożeniu do klienta i sprzedaży butli z gazem dla potrzeb konsumpcyjnych. Oznacza to, że działalność taka nie będzie mogła być prowadzona w niedziele objęte zakazem handlu.

Czy fundacja może prowadzić sprzedaż książek w wolne niedziele? Czy w tym dniu księgarnie mogą obsługiwać wolontariusze?

Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, przepisy ww. ustawy stosuje się do przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r. poz. 162), wykonujących zarobkową działalność handlową.

Natomiast zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach – fundacja może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji jej celów. Oznacza to więc, iż fundacja może

podjąć działalność gospodarczą i w tym zakresie działać jako przedsiębiorca, jednak nie ma ona takiego obowiązku, a taka działalność nie może stanowić głównego celu jej istnienia. Jako przedsiębiorca fundacja podlega wszystkim prawom i obowiązkom przewidzianym dla działalności gospodarczej, ponosząc jednocześnie wynikające z niej korzyści, jak również ryzyko ekonomiczne, a zatem wszystkie pozytywne lub negatywne konsekwencje.

Z uwagi na powyższe, określony w art. 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem jak też powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem, dotyczy także księgarni prowadzonych przez fundację.

Zauważyć przy tym należy, że zgodnie z art. 4 ww. ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. zakazane jest nieodpłatne powierzanie wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta oraz inne dni określone w ustawie.

Jak należy rozumieć pojęcie „placówka handlowa”? Czy centrum handlowe/galeria handlowa prowadzące wielobranżowy handel detaliczny (około 150 lokali, w tym kilka gastronomicznych) jest placówką handlową, która objęta jest zakazem handlu, czy też do zakazu mają zastosować się placówki handlowe znajdujące się w centrum/galerii rozumiane w ustawie jako sklep, stoisko?

Jak należy rozumieć przepis dotyczący wyłączenia zakazu handlu „w placówkach handlowych, w których przeważającą działalnością jest działalność gastronomiczna”? Czy należy brać pod uwagę przeważającą działalność gastronomiczną konkretnego lokalu/stoiska, czy przeważającą działalność gastronomiczną centrum/galerii, w którym to stoisko się znajduje?

Jak należy rozumieć zakaz handlu i wykonywania czynności związanych z handlem po godzinie 14.00 ? Czy czynności dotyczące rozliczania kasetek, sejfu, zamykania systemu kasowego, przygotowania sklepu do zamknięcia są czynnościami związanymi z handlem? Czy pracownicy powinni opuścić swój sklep/lokal najpóźniej o godzinie 14.00?

Zgodnie z art. 3 pkt 1 ww. ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. przez placówkę handlową należy rozumieć obiekt, w którym jest prowadzony handel oraz są wykonywane czynności związane z handlem, w szczególności: sklep, stoisko, stragan, hurtownię, skład węgla, skład materiałów budowlanych, dom towarowy, dom wysyłkowy, biuro zbytu – jeżeli w takiej placówce praca jest wykonywana przez pracowników lub zatrudnionych. Oznacza to, że centrum handlowe/galeria handlowa nie są w dosłownym znaczeniu placówką handlową w rozumieniu ww. ustawy, lecz miejscem gdzie zlokalizowane są poszczególne pojedyncze placówki handlowe oraz usługowe. Do takich właśnie placówek handlowych, umiejscowionych w budynku centrum handlowego/galerii handlowej zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni.

W związku z powyższym, placówki handlowe korzystające z wyłączenia określonego w art. 6 ust. 1 pkt 29 ww. ustawy, tj. takie, w których przeważającą działalność stanowi działalność gastronomiczna, mogą funkcjonować w niedziele i święta, pomimo zakazu obejmującego niektóre inne placówki handlowe zlokalizowane w centrum handlowym/galerii handlowej.

Natomiast odnosząc się do ostatniego pytania należy zauważyć, że zgodnie z art. 8 ww. ustawy w dniu 24 grudnia i w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy po godzinie 14:00 obowiązuje zakaz handlu, wykonywania czynności związanych z handlem, jak też powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności

związanych z handlem. Oznacza to, że po tej godzinie handel oraz wykonywanie czynności związanych z handlem są bezwzględnie zakazane.

Jakie warunki powinna spełniać „placówka organizowana wyłącznie na potrzeby festynów, jarmarków, imprez okolicznościowych, tematycznych lub sportowo-rekreacyjnych, także w halach targowych”? Co w praktyce oznacza, że placówka jest organizowana wyłącznie na potrzeby takich sytuacji?

Wydaje się, że przepisy ustawy w sposób jednoznaczny przesądzają, że mogą to być jedynie placówki handlowe organizowane wyłącznie na takie potrzeby, a więc funkcjonujące tylko w czasie trwania festynu, jarmarku, imprezy okolicznościowej, tematycznej lub sportowo-rekreacyjnej, i nieprowadzące handlu poza tymi wydarzeniami. Nie jest zatem możliwe, aby funkcjonująca stale placówka handlowa korzystała z wyłączenia wskazanego w art. 6 ust. 1 pkt 11 ustawy, powołując się na fakt uczestnictwa w imprezie okolicznościowej, festynie, czy np. jarmarku.

Co oznacza pojęcie handlu „z automatu”? Czy obejmuje wyłącznie tzw. maszyny vendingowe, czy także wszelkiego rodzaju kasy samoobsługowe, które nie wymagają obecności personelu sklepu?

Określenie „w przypadku handlu towarami z automatów” (art. 6 ust. 1 pkt 21 ustawy) z pewnością nie obejmuje kas samoobsługowych.

Jak należy rozumieć pojęcie „piekarni”? Czy obejmuje miejsce, w którym chleb jest wypiekany i sprzedawany, czy dotyczy tylko miejsca, w którym prowadzony jest całkowity proces wyrobu chleba?

Zgodnie z definicją słownikową piekarnią jest zarówno zakład produkujący pieczywo, jak również sklep, w którym sprzedaje się pieczywo. Z wyłączenia spod zakazu handlu mogą jednak korzystać tylko te piekarnie, w których przeważająca działalność polega na handlu wyrobami piekarniczymi (art. 6 ust. 1 pkt 28 ustawy).

Czy lombardy mogą być otwarte w niedziele?

Zgodnie z art. 5 ww. ustawy w niedziele i święta zakazany jest handel oraz wykonywanie czynności związanych z handlem, jak też powierzanie pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem. Natomiast zgodnie z art. 3 pkt 3 ww. ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. poprzez czynności związane z handlem należy rozumieć wykonywanie w placówce handlowej czynności bezpośrednio związanych z handlem przez pracownika lub zatrudnionego, a także czynności związanych z magazynowaniem towarów lub ich inwentaryzacją.

Działalność polegająca na udzielaniu pożyczki „pod zastaw” rzeczy ruchomych nie jest sprzedażą ani czynnością związaną z handlem i nie narusza ustawy o zakazie handlu w niedzielę.

Natomiast sprzedaż przez lombard rzeczy zastawionej w związku z niespłaceniem pożyczki, w świetle obowiązujących przepisów, podlega zakazom określonym w ww. ustawie. Handel taki nie jest objęty wyjątkami, w których zakaz handlu nie obowiązuje, określonymi w przepisie art. 6 ust 1 ww. ustawy - z wyjątkiem, gdy jest prowadzony przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek (art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy).

Jeżeli działalność lombardu polega na zawieraniu umów sprzedaży z klientem z zastrzeżeniem dla niego prawa odkupu sprzedanej rzeczy (czyli obowiązek przeniesienia własności z powrotem na sprzedającego - klienta - za określoną cenę odkupu), to będzie to czynność będąca handlem w rozumieniu ustawy. W związku z tym zarówno ona jak i inne czynności bezpośrednio związane z handlem w lombardzie są objęte zakazem handlu w niedziele.

Czy w sytuacji gdy działalność lombardu w niedzielę objętą zakazem handlu zostanie sprowadzona do wykonywania jedynie czynności polegających na skupowaniu artykułów używanych od klientów, natomiast sprzedaż zostanie całkowicie zakazana, lombard będzie mógł być otwarty w niedzielę?

Zgodnie z art. 5 ww. ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. w niedziele i święta w placówkach handlowych zakazany jest handel oraz wykonywanie czynności związanych z handlem, a także zakazane jest powierzanie pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem.

Zgodnie z art. 3 ww. ustawy ilekroć w ustawie jest mowa o handlu - należy przez to rozumieć proces sprzedaży polegający na wymianie towaru lub wyrobu na środki pieniężne. Tym samym czynności polegające na skupowaniu artykułów używanych od klientów będą objęte zakazem, o którym mowa w art. 5 ustawy. Dodatkowo należy wskazać, że wśród wyjątków od zakazu handlu ustawodawca wymienił m.in. placówki handlowe prowadzące wyłącznie skup zbóż, buraków cukrowych, owoców, warzyw lub mleka surowego (art. 6 ust. 1 pkt 32 ustawy), co jednoznacznie wskazuje, że w procesie sprzedaży przedsiębiorca może występować nie tylko po stronie sprzedającego ale także jako kupujący.

Czy sklep stacjonarny, w którym sprzedawane są e-liquidy i e-papierosy może prowadzić handel w niedziele i święta?

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele i święta, a także zakaz powierzania w takie dni pracownikom lub zatrudnionym wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem – nie obowiązuje w placówkach handlowych, w których przeważająca działalność polega na handlu prasą, biletami komunikacji miejskiej, wyrobami tytoniowymi, kuponami gier losowych i zakładów wzajemnych.

Wyrób tytoniowy oznacza wyrób wyprodukowany z tytoniu. Sklep, w którym sprzedawane są e-liquidy oraz e-papierosy, nie jest placówką handlową, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy, a tym samym ma do niego zastosowanie zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele i święta, a także zakaz powierzania w takie dni pracownikom lub zatrudnionym wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem.

Jakie osoby mogą udzielać okazjonalnej i nieodpłatnej pomocy przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy?

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje w placówkach handlowych, w których handel jest prowadzony przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek.

Wydaje się, że korzystanie w takim przypadku przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną z okazjonalnej i nieodpłatnej pomocy członków rodziny, nie narusza przepisów ustawy, jednak przy założeniu, że osoby te nie mogą być pracownikami lub zatrudnionymi u takiego przedsiębiorcy i wykonywać odpłatnej pracy w inne dni tygodnia. Taki pogląd nie stoi w sprzeczności z celem ustawy, którym niewątpliwie jest ograniczenie wykonywania pracy przez pracowników i zatrudnionych w placówkach handlowych w niedziele i święta.

Krąg osób, członków rodziny, które mogłyby okazjonalnie i nieodpłatnie pomagać przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną w funkcjonowaniu prowadzonej przez niego placówki handlowej w niedziele i święta powinien być przy tym zawężony do najbliższych członków rodziny. Celowościowa wykładnia przepisów nie może bowiem stać w sprzeczności z głównym założeniem, które ma być osiągnięte przepisami ww. ustawy. W związku z powyższym, można przyjąć, iż do osób świadczących okazjonalną pomoc przedsiębiorcy objętemu wyłączeniem, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy, można zaliczyć osoby stanowiące najbliższy krąg rodzinny, tj. małżonka, dzieci własne lub dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione (w przypadku dzieci chodziłoby o osoby pełnoletnie), rodziców, macochę i ojczyma. Nie wydaje się natomiast zasadne kojarzenie okazjonalnej pomocy udzielanej przez takie osoby z działalnością osób współpracujących w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Jak bowiem wynika z orzecznictwa sądowego, element okazjonalnej współpracy nie mieści się w pojęciu osoby współpracującej w rozumieniu powołanego przepisu (np. wyrok SA Kraków z dnia 27 września 2017 r., sygn. akt III AUa 599/16 „W sytuacji, gdy płatnik składek osobiście wykonywał prace mające zasadnicze znaczenie dla przedmiotu wykonywanej przez siebie działalności gospodarczej, a wnioskodawczyni nie tyle współpracowała z nim przy prowadzeniu tej działalności, co udzielała mu pomocy w pewnym, nieznacznym fragmencie jego aktywności zarobkowej, co nie mieści się w definicji współpracy przy pozarolniczej działalności, to tym samym wnioskodawczyni nie spełnia cech charakteryzujących osobę współpracującą”, czy wyrok SA Białystok z dnia 20 września 2017 r., sygn. akt. III AUa 52/17 „Za współpracującego przy prowadzeniu pozarolniczej działalności można uznać tylko taką osobę, która na rzecz tej działalności wykonuje pracę takiego rodzaju, rozmiaru i częstotliwości, że mają one wymiar ekonomiczny i organizacyjny na tyle istotny, iż mogą być postrzegane jako współpraca przy prowadzeniu działalności”). Podobnie, element pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym w odniesieniu do dorosłych dzieci, a także rodziców, macochy i ojczyma nie wydaje się konieczny, w kontekście okazjonalnej pomocy takich osób przedsiębiorcy objętemu przepisem art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r.

Czy w niedziele i święta jest możliwy skup nasion rzepaku oraz innych roślin rolniczych?

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 32 ustawy, zakaz handlu w niedziele i święta nie obowiązuje w placówkach handlowych, w których jest prowadzony wyłącznie skup zbóż, buraków cukrowych, owoców, warzyw lub mleka surowego.

Nasiona rzepaku oraz innych roślin rolniczych mogą zostać potraktowane jak ziarno zbóż. Analogicznie

do ziaren zbóż wymagają one szybkiego przyjęcia do skupu w celu zapewnienia prawidłowej jakości i zachowania płynności dostaw.

Jak przedsiębiorca mający sklep, w którym oprócz maszyn rolniczych i części zamiennych do tych maszyn sprzedawany jest także inny asortyment towarów ma wykazać, że w niedziele i święta w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 30 września asortyment sprzedawanych materiałów został ograniczony do maszyn rolniczych i części zamiennych do maszyn rolniczych?

Przy stosowaniu wyłączenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 24 ustawy należy przyjąć, że jeżeli dana placówka handlowa prowadzi sprzedaż także innych towarów, skorzystanie z wyłączenia spod zakazu handlu byłoby możliwe przy założeniu, że asortyment sprzedawanych towarów w niedziele i święta zostałyby ograniczony wyłącznie do maszyn rolniczych i części zamiennych do tych maszyn.

Wykazanie w trakcie kontroli wypełnienia przesłanki polegającej na handlu wyłącznie maszynami rolniczymi lub częściami do tych maszyn może nastąpić poprzez przedstawienie odpowiednich dokumentów (dowodów sprzedaży) potwierdzających sprzedaż ww. towarów. Decyzja o wydzieleniu z asortymentu maszyn rolniczych i części do tych maszyn, czy przygotowaniu odpowiedniej informacji dla klientów należy do przedsiębiorcy prowadzącego placówkę handlową (przepisy ustawy nie wprowadzają dodatkowych wymagań w tym zakresie).

Czy placówka handlowa sprzedająca maszyny rolnicze i części zamienne do tych maszyn może także w niedziele sprzedawać materiały eksploatacyjne do tych maszyn (np. smary oleje) oraz takie materiały jak sznurek do kombajnu lub prasy rolniczej, folia do sianokiszonki, innego rodzaju folie do owijania i siatki, używane w trakcie bieżącej, zwykłej pracy maszyny rolniczej?

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 24 ustawy, zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta, a także zakaz powierzania pracownikom lub zatrudnionym w takie dni wykonywania pracy oraz czynności związanych z handlem w takich placówkach, nie obowiązuje w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 30 września każdego roku kalendarzowego – w placówkach handlowych prowadzących handel wyłącznie maszynami rolniczymi i częściami zamiennymi do tych maszyn.

Mając na uwadze cel ustawy oraz przewidzianych w niej wyjątków od zakazu handlu można by uznać, że wyłączeniem z art. 6 ust. 1 pkt 24 ustawy objęta jest także sprzedaż materiałów eksploatacyjnych i innych materiałów zużywanych w trakcie bieżącej, zwykłej pracy maszyny rolniczej, jak również narzędzi niezbędnych do wymiany części zamiennych w maszynach.

Czy sklep rybny może być otwarty w niedziele i święta?

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 14 ustawy zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem, a także zakaz powierzania pracownikom lub zatrudnionym wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta – nie

obowiązuje w centrach pierwszej sprzedaży ryb, w przypadku sprzedaży ryb z burty, w gospodarstwach rybackich, placówkach handlowych zajmujących się odbiorem produktów rybołówstwa i akwakultury oraz handlem takimi produktami.

Przez placówkę zajmującą się odbiorem produktów rybołówstwa i akwakultury należy rozumieć przedsiębiorców wpisanych do rejestru przedsiębiorców skupujących produkty rybołówstwa, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa - podstawa prawna art. 13 ustawy o organizacji rynku rybnego z dnia 5 grudnia 2008 r. (Dz.U. z 2019 r. poz.1489). Przedsiębiorcy wpisani do wymienionego rejestru upoważnieni są do zakupu ryb bezpośrednio od rybaków (pierwsza sprzedaż), są to głównie centra pierwszej sprzedaży ryb, hurtownie i przetwórcy.

Sklep rybny niespełniający ww. warunków nie może prowadzić sprzedaży w niedziele i święta, z wyłączeniem przypadków, gdy handel prowadzony jest przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną wyłącznie osobiście, we własnym imieniu i na własny rachunek (art. 6 ust. 1 pkt 27 ustawy).